

BULETINUL EPISCOPIEI

Buletin informativ al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu reședința la Giula
Apare cu binecuvântarea † Preasfințitului Părinte Episcop Siluan - Anul XVII. Nr. 6 (194), iunie 2019

POETUL NAȚIONAL MIHAI EMINESCU COMEMORAT LA APATEU

Martți, 11 iunie 2019, cu puține zile înainte de data trecerii sale la cele veșnice (15 iunie 1889) și la împlinirea a 130 de ani de la acest moment, Poetul Național Mihai Eminescu a fost comemorat din nou în fața bustului său din bronz, amplasat în curtea bisericii ortodoxe românești din Apateu, Ungaria.

Evenimentul a fost organizat de Părintele Origen Sabău, Paroh la Apateu și Consilierul Cultural al Episcopiei din Ungaria și s-a bucurat de prezența mai multor oaspeți și oficialități române din Ungaria, dar și din România, din Județul Bihor, între care s-au numărat Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și alți clerici din cadrul Episcopiei (Părintele Arhimandrit Calinic Covaci, Consilierul Administrativ Bisericesc al Episcopiei și Paroh la Otlaca Pustă, Părintele Florin Olteanu, Protopop de Giula și Paroh la Chitighaz, Părintele Ionuț Negrău, Paroh la Săcal și Arhidiaconul Emanuel Văduva de la Catedrala Episcopală din Giula), Domnul Florin Trandafir Vasiloni, Consulul General al României la Giula, Doamna Ligia Mirișan, Directorul Bibliotecii Județene „Gheorghe Șincai” din Oradea, Doamna Viorica Cherteș, Președintele Asociației Femeilor Ortodoxe din Oradea, Domnul Alexandru Fina, Președintele Interimar al Autogovernă-

rii pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU), Doamna Mariana Negrău, Directorul

Centrului de Documentare și Informare al AȚRU, Doamna Delia Covaci, Directorul Executiv și Redactorul Șef al Săptămânalului „Cronica” al AȚRU, Doamna Corina Sebestyen, Redactor la aceeași publicație, Domnul Ștefan Crâsta, Redactor la Emisiunea în limba română „Ecranul Nostru” a Studioului Teritorial de Televiziune MTV1, din Seghedin, ș.a.

Programul manifestării dedicate lui Eminescu a fost prezentat de Părintele Origen Sabău și a cuprins cuvântul său de bun venit adresat tuturor participanților și de elogiere a personalității lui Mihai Eminescu, care iată că este sărbătorit din nou la Apateu, apoi o slujbă de parastas pentru odihna sufletului Marelui Poet, săvârșită de Ierarh și de Soborul slujitor, răspunsurile liturgice fiind date de Grupul Coral „Psalmodia Varadiensis”, din Oradea, dirijat de

Oradea, un recital de cântece religioase, dar și de melodii cu text eminescian, interpretate de Corul „Beiusensis” din Beiuș, condus de Domnul Zoltan Bodiș, poezia „Lacul” de Mihai Eminescu, recitată de Domnul Profesor Doru Crăciun, membru al Corului din Beiuș, alte poezii recitate de elevi ai Școlii Generale din Apateu („Codrule, codruțule”, „Dintre sute de catarge” și „Fiind băiet”) și învățate sub îndrumarea Doamnei Profesoare Orsolya Vereș, cântece religioase, patriotice și din repertoriul internațional, interpretate de Corul „Psalmodia Varadiensis”, un cuvânt despre importanța evenimentului și despre personalitatea Poetului Național Mihai Eminescu, al cărui spirit eminescian se trăiește întotdeauna cu multă intensitate la sărbătoarea de la Apateu, rostit de Doamna Director Ligia Mirișan și cuvântul de final, al Preasfințitului Părinte Siluan, care a

subliniat importanța și valoarea acestui eveniment, ce îi reunește de fiecare dată cu multă emoție și bucurie, pe iubitorii operei lui Mihai Eminescu, ai limbii și literaturii române și ai Neamului Românesc, la Parohia din Apateu, unde în anul 2000 a fost amplasat bustul în bronz al Poetului nostru Național, prin grija Părintelui Origen Sabău și cu sprijinul Universității de Stat din Oradea și al Consiliului Județean Bihor. Tot în curtea bisericii din Apateu a fost amplasat în anul 2013 și bustul în bronz al Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei și anual au avut loc aici evenimente culturale și bisericești dedicate acestor două mari personalități ale Bisericii și Neamului Românesc.

Au fost depuse coroane de flori la bustul Poetului din partea Consulatului General al României la Giula, a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria și a Centrului de Documentare și Informare al acestei Autogovernări și a Bibliotecii Județene „Gheorghe Șincai” din Oradea, iar evenimentul s-a încheiat cu o agapă comună oferită tuturor participanților, cu sprijinul Centrului de Documentare, în minunatul parc natural și foisorul din lemn, amenajate în grădina acestei Parohii.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Hramul bisericii din Otlaca Pustă

Praznicul Înălțării Domnului este și Hramul bisericii ortodoxe românești din Otlaca Pustă (Pusztottlaka), din cadrul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria. Cu acest prilej (6 iunie 2019), Preasfințitul Părinte Episcop Siluan s-a aflat în mijlocul acestei comunități, unde, potrivit tradiției, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierescă, împreună cu un sobor de preoți, format din Părintele Arhimandrit Calinic Covaci, Consilierul Administrativ-Bisericesc al Episcopiei din Ungaria și Paroh la Otlaca Pustă, Părintele Protosinghel

Visarion Tuderică, Secretar Eparhial, Părintele Florin Olteanu, Protopop de Giula și Paroh la Chitighaz și Părintele Origen Sabău, Protopop de Dobrișan (Debrecen) și Paroh la Apateu. Răspunsurile liturgice au fost date cu profesionalism de grupul psaltic „Sfântul Ierarh Nicolae” din Timișoara, condus de Părintele Ionuț Ardereanu și venit la Otlaca Pustă cu sprijinul și din încredințarea Preasfințitului Părinte Paisie Lugojanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, care anterior a slujit și el, ca Preot, aici, la Otlaca Pustă.

La slujbă, alături de credincioșii ortodocși români din această localitate pitorească de câmpie, au mai participat și alți credincioși din Giula, Chitighaz, Medgyesegyháza (Megieshaza), dar și din România, din părțile Maramureșului, precum și multe oficialități, între care îi menționăm pe Domnul Gheorghe Șimonca, Deputat în Parlamentul de la Budapesta și originar din Otlaca Pustă, Domnul Florin Trandafir Vasiloni, Consulul General al României la Giula, Domnul Gheorghe Cozma, Directorul Oficiului Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU), Doamna Elvira

Ardelean, Primarul Comunei Otlaca Pustă, Doamna Eva Bocsor Karancsi, Președintele Autogovernării Românești Județene din Bichiș și al Asociației Culturale „Mihai Purdi” din Otlaca

Pustă, Doamna Delia Covaci, Directorul Executiv și Redactorul Șef al Săptămânalului „Cronica” al AȚRU, Doamna Redactor Corina Sebestyen, de la același Săptămânal, Domnul Petru Sălăjan, Directorul Școlii Generale Românești din Aletea (Elek), Domnul Mihai Cerhati, Președintele Autogovernării Românești Locale din Giula, Domnul Daniel Negrea, Președintele Autogovernării Românești Locale din Medgyesegyháza, Domnul Gheorghe Marc, Președintele Clubului Pensionarilor Români din Giula, ș.a.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Siluan a vorbit despre însemnătatea acestui Praznic Împărătesc al Înălțării Domnului, ce ne arată sensul existenței umane, care prin Persoana Domnului nostru Iisus Hristos Cel Înviat este înălțată la demnitatea cea mai înaltă pe care o putea avea, fiind așezată în Cer, de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl, unde moștenește viața cea veșnică după care însetează orice pământean și pe care numai Hristos Domnul ne-o poate dăru și nouă, prin credința în El și păzirea poruncilor Sale.

Ierarhul i-a împărtășit cu Sfintele

Taine pe copiii care au luat parte la această slujbă împreună cu părinții lor și pe credincioșii care s-au pregătit pentru aceasta și l-a felicitat pe Părintele Arhimandrit Calinic Covaci, care poartă grijă de această biserică și comunitate cu multă conștiinciozitate și i-a adunat pe toți credincioșii și conducătorii de instituții la această frumoasă sărbătoare de hram.

La rândul său, Părintele Arhimandrit Calinic a adus mulțumire lui Dumnezeu pentru ajutorul acordat și purtarea Sa de grijă, Ierarhului și celorlalți Clerici pentru îm-

preună-slujire, grupului coral și Preasfințitului Părinte Paisie Lugojanul pentru înfrumusețarea slujbei prin cântarea liturgică, oficialităților și credincioșilor care au onorat cu prezența lor această sărbătoare și tuturor celor care l-au ajutat în organizarea hramului.

În cadrul slujbei au fost făcute și rugăciuni de pomenire pentru Eroii Neamului Românesc, în această zi specială din timpul anului care le este dedicată.

Toți cei prezenți au fost invitați apoi la o agapă frățească comună, care a avut loc la Căminul Cultural din localitate. Aceasta a fost oferită cu sprijinul Fondului de Subvenții „Gabriel Bethlen”, din cadrul Oficiului Primului Ministru, de la Budapesta.

Biserica din Otlaca Pustă a fost construită din zid, în anul 1912, cu sprijinul financiar al credincioșilor și ctitorilor Ștefan Rusu și Zenovia Drăgan din localitatea Grăniceri, situată astăzi în România și are hramul Înălțarea Domnului, iar din anul 2011 este închinată și Sfântului Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, Ocrotitorul Banatului.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Tabăra de Religie „Muguri de lumină”, ed. VIII-a, pentru elevi români din Micherechi

Cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, în perioada 30 mai - 2 iunie 2019, a avut loc cea de-a opta ediție a Taberei de Religie, desfășurată sub genericul „Muguri de lumină”. La tabără au participat 12 elevi de la Școala Generală Românească din Micherechi, Ungaria. Copiii au fost din clasele IV-VIII și fac parte din grupul de elevi care participă săptămânal la ore de Religie ortodoxă, ținute în această instituție de învățământ de către Părintele Protosinghel Visarion Tuderică, Secretar Eparhial al Episcopiei din Ungaria.

Copiii au fost însoțiți de Pr. Visarion, Profesorul lor de Religie și de Doamna Ana Ruja, Directorul Școlii Generale din Micherechi.

Anul acesta, Tabăra de Religie s-a desfășurat la diferite obiective bisericesti din Arhiepiscopia Alba-Iuliei, iar copiii și însoțitorii lor au fost cazați la Mănăstirea Dumbrava.

În prima zi a Taberei, ei au vizitat Mănăstirile de pe Valea Arieșului: Mănăstirea „Sfântul Ilie” de la Albac, Mănăstirea Lupșa, Mănăstirea „Subpiatră”, Mănăstirea Poșaga, cu izvorul tămăduitor ce se află aici, Mănăstirea „Sfinților Arhangheli” și Mănăstirea „Sfântului Ioan Botezătorul”,

de la Rîmetea, unde s-au întâlnit cu părinții și maicile din aceste mănăstiri și au luat cunoștință cu modul de viață tradițional

mănăstiresc din România.

În a doua zi, copiii s-au închinat în Mănăstirea „Mihai Vodă” din Turda și au vizitat monumentul ridicat în amintirea trecerii la cele veșnice a marelui Voievod Mihai Viteazul, cel care a realizat pentru prima dată unirea tuturor românilor într-o singură țară. Apoi au vizitat Salina din Turda, iar spre seară s-au bucurat de priveliștea minunată din mijlocul naturii, oferită de

Cheile Turzii.

În ziua următoare, s-a vizitat Mănăstirea de la Aiud, unde copiii s-au închinat la moaștele Mărturisitorilor care au pățit în temnița din această localitate, în perioada regimului comunist, apărând credința străbună. Apoi s-a vizitat Mănăstirea Râmeț, care adăpostește Moaștele Sfântului Ghelasie de la Râmeț. În aceeași zi, copiii au ajuns și la Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia și au vizitat cetatea veche de aici, frumos restaurată.

În ultima zi a Taberei, elevii micherecheni și însoțitorii lor au participat la Sfânta Liturghie de la Mănăstirea Dumbrava iar, după prânzul oferit de maicile de aici, au pornit spre casă, făcând un popas și la Mănăstirea Crișan din Eparhia Devei și Hunedoarei.

Tabăra de Religie, desfășurată anual pentru elevi români din Micherechi, a devenit deja o tradiție și îi ajută pe acești copii și tineri să își consolideze noțiunile de religie și de limba română pe care și le însușesc la orele de religie, urmate la școală, dar și să cunoască mai bine frumusețile României și ale Bisericii Ortodoxe Strămoșești.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Praznicul Rusaliilor la Catedrala Episcopală din Giula

Praznicul Rusaliilor, sau al Pogorării Duhului Sfânt (16 iunie 2019), a fost întâmpinat cu bucurie duhovnicească și la Catedrala Episcopală din Giula, Ungaria. În locașul de cult a fost săvârșită Sfânta Liturghie Arhierescă, de către Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, împreună cu soborul Catedralei, format din Părintele Paroh Teodor Marc, Consilierul Economic al Episcopiei, Părintele Protosinghel Visarion Tuderică, Secretarul Eparhial și Arhidiaconul Emanuel Văduva, care l-au întâmpinat de dimineață, dimpreună cu ceilalți cântăreți ai Catedralei. La slujbă au luat parte credincioși ortodocși români din Giula, dar și turiști, sau credincioși veniți din altă parte, între care s-au numărat Domnul Eugen Gagea, Prodecanul Facultății de Științe Social-Umaniste, Educație Fizică și Sport din cadrul Universității „Vasile Goldiș” din Arad, Domnul Prof. Univ. Habil Dr. Florin Ciobanu, de la Catedra de Limba Română a Universității ELTE din Budapesta, Doamna Maria Gurzău Czeglédi, Directorul Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula, Domnul Ion Budai, fost Director al acestui

Liceu, ș.a.

La momentul potrivit, după Împărțirea cu Sfintele Taine, Ierarhul le-a vorbit credincioșilor despre importanța deosebită a acestui Praznic Împărătesc, care are în centrul său Pogorârea Harului Duhului Sfânt peste Sfinții Apostoli și Ucenicii ai Mântuitorului, potrivit făgăduinței Mântuitorului Iisus Hristos și începutul Bisericii Dreptmăritoare Creștine, dar și actualizarea în viața noastră a principalelor daruri dumnezeiești câștigate de Hristos Domnul prin lucrarea Sa mântuitoare: Învierea din morți, Înălțarea la Ceruri și îndumnezeirea firii omenești, de care și noi putem avea parte prin același Har al Duhului Sfânt. Unitatea pe care o putem realiza în Biserică, prin credința în Mântuitorul nostru Iisus Hristos, prin păzirea poruncilor Sale și prin Harul Duhului Sfânt sunt deosebit de importante și necesare și binevenite în viața creștinilor și a lumii întregi, chiar și în lumea atât de modernă, din punct de vedere tehnologic, în care trăim și ele nu pot fi găsite nicăieri, în altă parte, la fel ca și în Biserica Mântuitorului Hristos.

Au fost apoi împărtășiiți cu Sfintele Taine

copiii și credincioșii care s-au pregătit pentru aceasta și au fost sfințite spice de grâu, care simbolizează limbile de foc ale harului Duhului Sfânt, iar îndată după Sfânta Liturghie, Ierarhul și Clericii împreună-slujitori au săvârșit, potrivit tradiției și tipicului bisericesc, Slujba Vecerniei din Duminica Rusaliilor, numită și Vecernia plecării genunchilor, în care au fost rostite rugăciuni de invocare a harului Duhului Sfânt și de iertare a păcatelor, celor vii, dar și ale tuturor celor mutați deja la cele veșnice, așa cum se obișnuiește în toate Bisericile Ortodoxe, din lumea întreagă, în această Duminică.

Astfel, în duh de rugăciune și prin rânduielile Bisericii noastre, a fost sărbătorit din nou, și la Giula, acest mare Praznic Împărătesc, care reamintește de începuturile și lucrarea neîncetată a Bisericii Dreptmăritoare în lume și este așteptat de creștinii ortodocși de pretutindeni cu multă bucurie.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Serbare de rămas bun, pentru elevii de clasa a VIII-a, de la Școala Generală Românească din Micherechi

Vineri, 14 iunie 2018, la Școala Generală Românească din Micherechi (Méhkerék), Ungaria, a avut loc Serbarea de rămas bun pentru elevii de clasa a VIII-a, care învață în această localitate.

Ca de obicei, evenimentul s-a desfășurat în curtea Școlii și s-a bucurat de prezența a circa 200 de persoane, între care s-au numărat elevii absolvenți și colegii lor din clasele mai mici (I-VII), conducerea Școlii și a Comunei, cadrele didactice, părinți și rudeniile ale copiilor și mai multe oficialități, între care s-au numărat Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, însoțit de Părintele Protosinghel Visarion Tuderici, Secretar Eparhial și Profesor de Religie la Școala din Micherechi și de Părintele Ioan Bun, Parohul Micherechiului, Doamna Margareta Tat, Primarul Micherechiului, Domnul Viceprimar Berthold Netea, Doamna Ana Ruja, Directorul Școlii, Doamna Ana Netea Benye, Dirigintele clasei a VIII-a absolvente, Domnul Gheorghe Cozma, Directorul Oficiului Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU), Doamna Corina Șebestyen, Redactor la Săptămânalul „Cronica” al AȚRU, ș.a.

Manifestarea a cuprins mai multe momente încărcate de emoție, care i-au avut în prim plan pe cei 13 elevi absolvenți de clasa a VIII-a (10 băieți și 3 fete), care au fost așezați pe scaune, în careu, împreună cu Doamna Diriginte Ane Netea Benye și în fața publicului. Doamna Directoare Ana Ruja și Doamna Primar Margareta Tat au rostit cuvinte de apreciere la adresa elevilor, a cadrelor didactice și a muncii comune depuse de aceștia în procesul de învățământ din primele 8 clase ale Școlii Generale, care iată că se încheie acum, urmând o etapă superioară, care pentru cei mai mulți dintre ei se va continua la Liceul Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula. Doi elevi din clasa a VII-a și-au luat

rămas bun de la colegii lor mai mari și le-au urat toate cele bune pentru viitor, iar apoi, rând pe rând, câte 2 sau 3, elevii absolvenți, de clasa a VIII-a, s-au prezentat la rândul lor în fața întregii asistențe și cu multă emoție și recunoștință au adus mulțumire profesorilor și învățătorilor lor, dar și părinților pentru dragostea și purtarea de grijă arătată în toți acești ani. Emoțiile, concretizate prin versuri și mesaje de suflet au fost completate cu diferite cântece, specifice momentelor de absolvire, pe care le-au interpretat în comun, atât ei, cât și membrii corului Școlii Generale, condus de Domnul Profesor Grigore Poiendan.

Fiecare elev absolvent a primit Certificatul și Diploma de absolvire, carnetul cu note și premii, în funcție de rezultatele obținute în clasa a VIII-a. Premiile speciale, pentru fiecare elev în parte, au fost oferite la fel ca în fiecare an, din partea Primăriei și înmânate de către Doamna Primar, și au mai fost oferite și alte premii, constând în cărți și cadouri, din partea Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria și a Autogovernării Rome din localitate, iar pachete cu icoane, acatiste și viața Sfinților Martiri Brâncoveni au fost oferite pentru trei elevi merituoși, din partea Domnului Gabriel Gurzău, tânăr întreprinzător român ortodox din Giula.

La final, elevii din clasa a IV-a au adus baloane pe care le-au oferit elevilor absolvenți, care, la rândul lor, le-au înălțat spre cer, așa cum se obișnuiește în fiecare an, în mod simbolic și cu multă emoție, bucurie și speranță pentru viitor. Aceștia au fost felicitați de părinți și de ceilalți invitați, iar manifestarea va rămâne încrustată în sufletele tuturor ca un eveniment deosebit de important din viața Școlii, dar și a tuturor locuitorilor acestei Comune.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Slujire Arhierescă de Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul, la Catedrala Episcopală din Giula

La Praznicul Nașterii Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul, numit în popor și „Sânzâienele” (24 iunie 2019), Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Locțiitorul Episcopiei Daciei Felix, s-a aflat în mijlocul credincioșilor de la Catedrala Episcopală din Giula, unde a săvârșit Sfânta Liturghie, împreună cu un sobor format din Părintele Protosinghel Visarion Tuderici, Secretarul Eparhial, Părintele Teodor Marc, Consilierul Economic al Episcopiei și Parohul Catedralei și Arhidiaconul Emanuel Văduva. Răspunsurile liturgice au fost date de cântăreții Catedralei, iar la slujbă au luat parte credincioși ortodocși români din Giula, dar și din localități apropiate din Ungaria, ca de pildă Micherechi, precum și turiști veniți din România la Giula, chiar și din Brașov, pentru a petrece câteva zile în orașul de pe Crișul Alb și care în această zi de praznic și-au îndreptat pașii spre locașul de cult.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Siluan a subliniat importanța acestei sărbători, care pune în centru Persoana Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul, cel laudat mai târziu, în cu-

vintele Sale, de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, dar și familia tradițională, prin exemplul Dreptilor Zaharia și Elisabeta, credința tare de care dau dovadă, importanța rugăciunii în viața acestora și purtarea de grijă a lui Dumnezeu, Care îndeplinește cererile cele îndelungate ale acestor părinți și face o minune în viața lor, în ciuda vârstei lor înaintate, iar pe de altă parte are grijă de copilul născut, care crește în condiții ascetice foarte aspre și devine ulterior un mare Prooroc al poporului său, din care se trage, dar și al Bisericii Creștine Dreptmăritoare. Exemplul acestor părinți și stăruința lor în rugăciune sunt foarte actuale și pentru părinții și creștinii de azi.

Copiii și cei care s-au pregătit au fost împărtașiți, apoi, cu Sfintele Taine, iar la final a fost anunțat și programul slujirilor de la Catedrala din Giula, pentru sărbătorile care vor avea loc la sfârșitul acestei săptămâni.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria